

3. การกำกับแบบรวมกลุ่ม

ความจำเป็นของการกำกับแบบรวมกลุ่ม

จากสภาพการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้นของธุรกิจภาคการเงิน ทำให้สถาบันการเงินต้องปรับตัวในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งทำให้สถาบันการเงินมีลักษณะการดำเนินธุรกิจที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น โดยอาจจัดตั้งบริษัทลูกเข้ามาทำธุรกิจแทนหรือขยายขอบเขตไปทำธุรกิจการเงินอื่นที่ไม่ใช่ธุรกิจพื้นฐานของธนาคารพาณิชย์ จึงทำให้มีการสร้างเครือข่ายหรือกลุ่มธุรกิจทางการเงิน เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการประกอบธุรกิจให้สามารถตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของลูกค้า ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ การดำเนินธุรกิจในลักษณะดังกล่าวของสถาบันการเงินก่อให้เกิดความเสี่ยงทางธุรกิจเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการประกอบธุรกิจตามปกติ ซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและฐานะความมั่นคงของสถาบันการเงินอย่างมีนัยสำคัญ อันเป็นเหตุให้ผู้ฝากเงินขาดความเชื่อมั่นและสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมดังที่เคยเกิดขึ้นแล้วในอดีต ธปท. จึงเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการกำกับสถาบันการเงินในภาพรวมของกลุ่มธุรกิจ เพิ่มเติมจากที่เคยกำกับดูแลเฉพาะสถาบันการเงินเท่านั้น (Solo Basis) โดยในปัจจุบัน ธปท. ได้ใช้การกำกับแบบรวมกลุ่มเฉพาะกับกรณีของธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศก่อน

ความหมาย

การกำกับแบบรวมกลุ่ม (Consolidated Supervision) หมายถึง การกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินในภาพรวมของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน (กลุ่มฯ) โดยผลัดกันให้สถาบันการเงินที่เป็นบริษัทแม่ เข้าไปดูแลการดำเนินธุรกิจของบริษัทที่ตนเองเข้าไปถือหุ้น พร้อมกับการดูแลธุรกิจตนเองทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ ไม่ว่าจะเป็นการรักษาระดับเงินกองทุนของกลุ่มฯ ให้เหมาะสม การกำหนดนโยบายการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ การกำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงภายในของกลุ่มฯ และการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มฯ เป็นต้น ทั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งและความมั่นคงของสถาบันการเงินและกลุ่มฯ ของสถาบันการเงินโดยรวม โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของกลุ่มฯ โดยรวมที่มีผลกระทบต่อบริษัทในกลุ่มฯ และสถาบันการเงินนั้น ๆ

แนวทางการกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย

1. [โครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงิน](#)
2. [ข้อกำหนดเกี่ยวกับบริษัทแม่](#)
3. [ข้อกำหนดเกี่ยวกับการลงทุนของสถาบันการเงิน](#)
4. [การขออนุญาตจัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน](#)
5. [การกำกับแบบรวมกลุ่มในเชิงปริมาณ](#)
6. [การกำกับแบบรวมกลุ่มเชิงคุณภาพ](#)
7. [การตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย](#)
8. [การจัดทำรายงานเพื่อนำส่งธนาคารแห่งประเทศไทย](#)

ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

1. [นำส่งหลักเกณฑ์การกำกับแบบรวมกลุ่ม \(12 ก.ค. 2549\)](#)

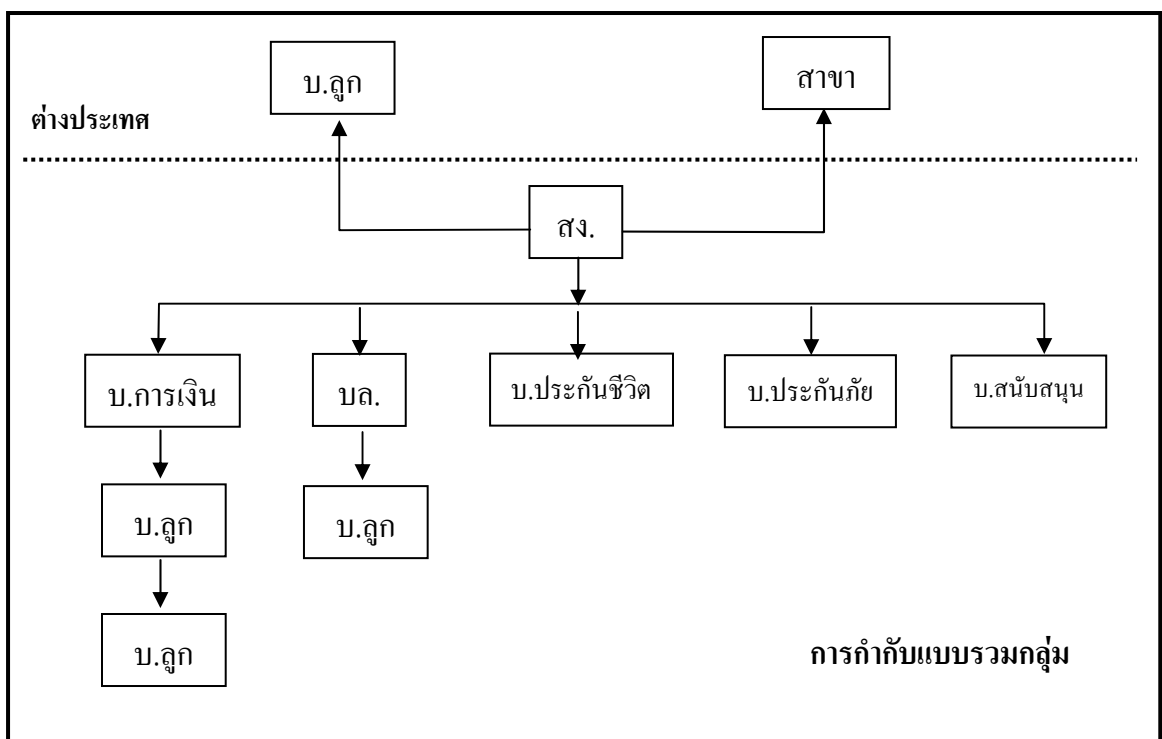
1. โครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

ประกอบด้วยสถาบันการเงินบริษัทแม่ของสถาบันการเงิน บริษัทลูกของสถาบันการเงิน และบริษัทร่วมของสถาบันการเงินทุกทอด โดยบริษัทที่อยู่ในกลุ่มฯ จะประกอบธุรกิจได้ เฉพาะที่เป็นธุรกิจการเงินและธุรกิจสนับสนุนเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงและมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ โดยรวม และไม่เป็นอุปสรรคต่อการกำกับดูแล ธปท. ได้กำหนด โครงสร้างของกลุ่มธุรกิจทางการเงินออกเป็น 2 กลุ่มหลัก ดังนี้

1.1 กลุ่มธุรกิจทางการเงินที่มีสถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่

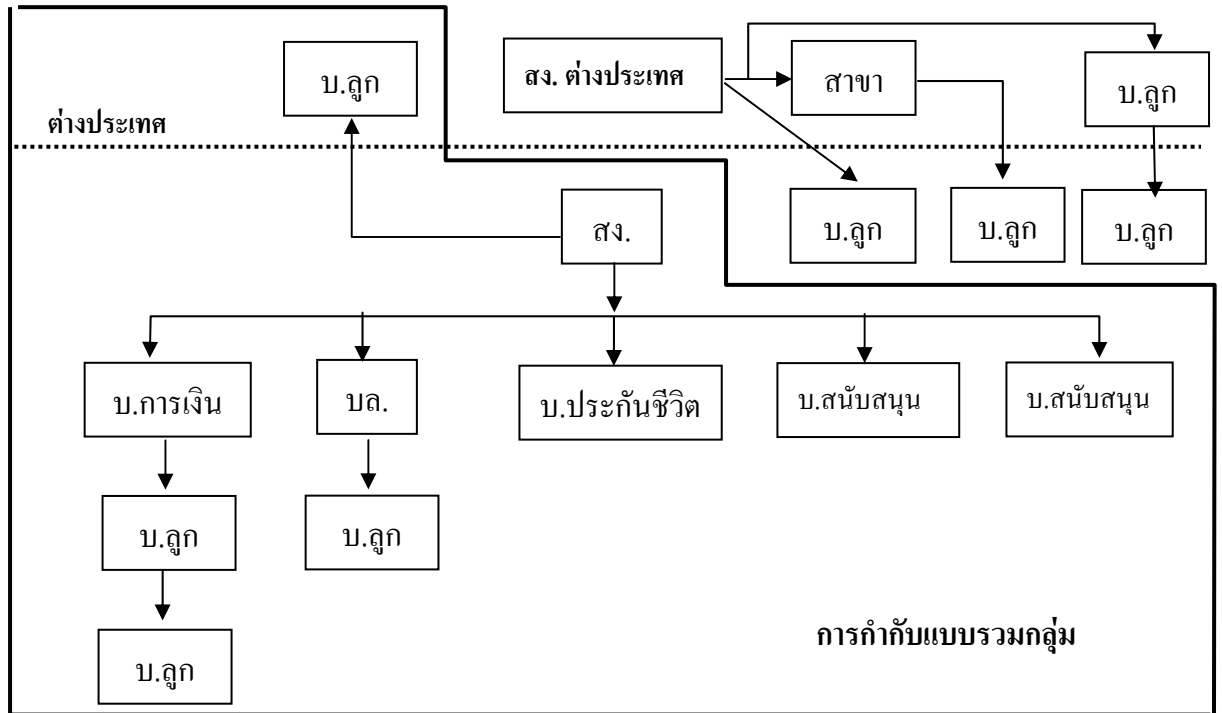
- (1) กลุ่มที่มีสถาบันการเงินที่จดทะเบียนในประเทศไทย (ซึ่งรวมถึงสถาบันการเงินที่มีกระทรวงการคลัง หรือกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงินหรือ ส่วนราชการอื่นเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่เป็นบริษัทแม่) ในกลุ่มนี้บริษัทที่อยู่ภายใต้ การกำกับแบบรวมกลุ่ม ได้แก่ สถาบันการเงินที่เป็นบริษัทแม่ และบริษัทลูกของ สถาบันการเงิน

ตัวอย่างผังโครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ 10.1.1 - (1)



- (2) กลุ่มที่มีสถาบันการเงินที่จดทะเบียนในต่างประเทศเป็นบริษัทแม่ ในกลุ่มนี้บริษัทที่อยู่ภายใต้การกำกับแบบรวมกลุ่ม ได้แก่ สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในประเทศไทย และบริษัทลูกของสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ

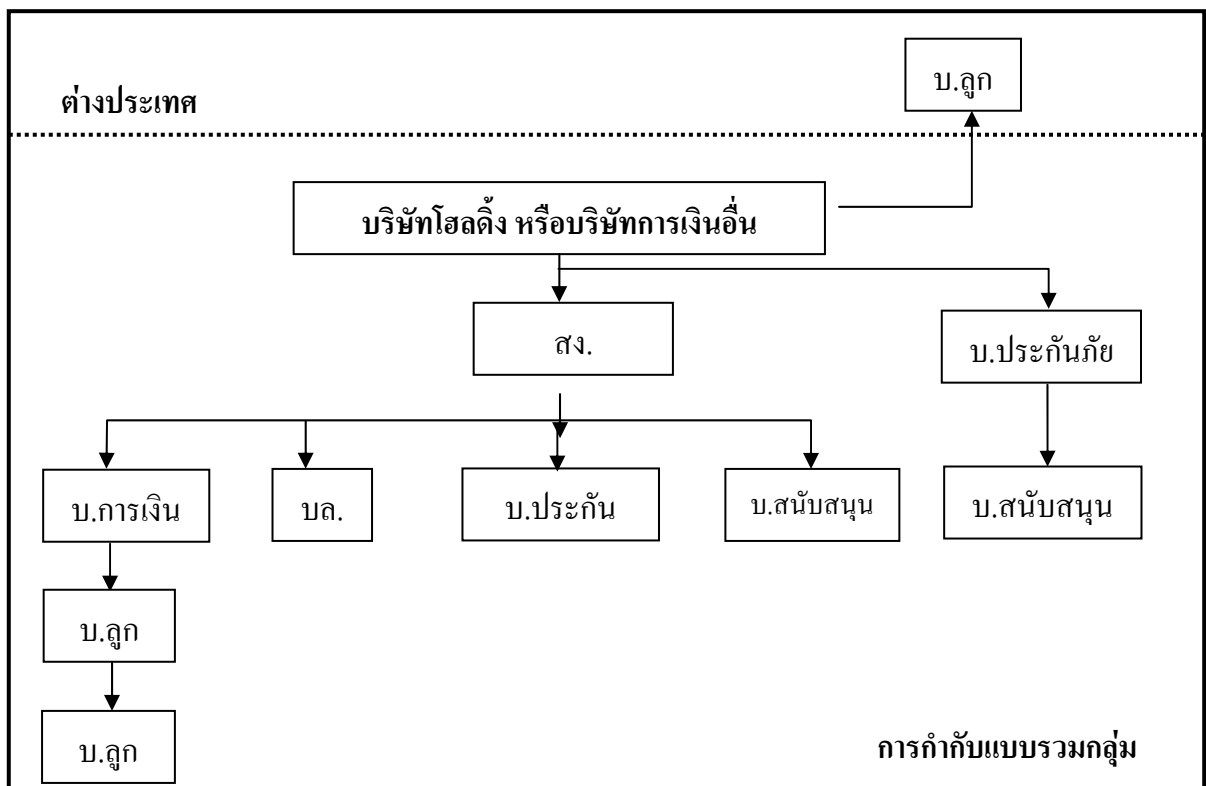
ตัวอย่างผังโครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ 10.1.1 - (2)



**1.2 กลุ่มที่มีนิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่ เช่น บริษัทโฮลดิ้ง
บริษัทหลักทรัพย์และบริษัทประกัน**

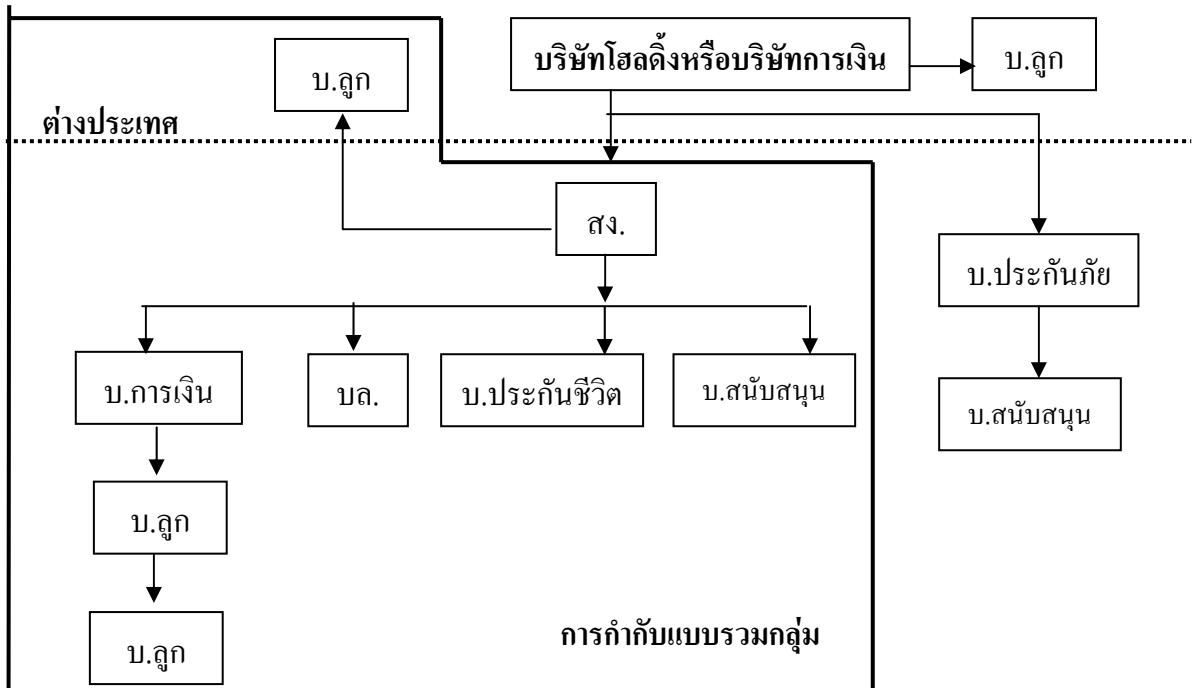
- (1) กลุ่มที่มีนิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน และจดทะเบียนในประเทศไทยเป็นบริษัทแม่
ในกลุ่มนี้บริษัทที่อยู่ภายใต้การกำกับแบบรวมกลุ่ม ได้แก่ สถาบันการเงินที่
จดทะเบียนในประเทศไทย บริษัทแม่ บริษัทลูก และบริษัทร่วมของสถาบันการเงิน
ทั้งในและต่างประเทศ

ตัวอย่างผังโครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ 10.1.2 - (1)



- (2) กลุ่มที่มีนิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงินและจดทะเบียนในต่างประเทศเป็นบริษัทแม่ ในกลุ่มนี้บริษัทที่อยู่ภายใต้การกำกับแบบรวมกลุ่ม ได้แก่ สถาบันการเงิน และบริษัทลูกของสถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ

ตัวอย่างผังโครงสร้างกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ 10.1.2 - (2)



2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับบริษัทแม่ตามโครงสร้างกลุ่มธุรกิจการเงินภายใต้ การกำกับดูแล

นิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงินจะเป็นบริษัทแม่ของกลุ่มฯ ได้ ต้องมีคุณสมบัติตามที่
กำหนด ดังนี้

- (1) เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจการเงินที่มีหน่วยงานกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ
(Regulated Entity) เช่น บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทประกัน จะต้องได้รับอนุญาต
จากหน่วยงานกำกับดูแลของตนให้เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มฯ หรือ
- (2) เป็นบริษัทโฮลดิ้งที่ไม่ได้ทำธุรกิจของตนเอง (Non-operating Holding Company)
และเข้าถือหุ้นในบริษัทอื่นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการมีอำนาจควบคุมในบริษัทอื่น
มากกว่าเพื่อการลงทุน ซึ่งต้องมีคุณสมบัติและขอบเขตการประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้
คุณสมบัติ
 - มีฐานะทางการเงินที่มั่นคง และมีความสามารถในการระดมเงินทุนเพื่อสนับสนุน
การประกอบธุรกิจของกลุ่มฯ ได้อย่างเพียงพอ
 - ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ที่มีอำนาจควบคุมที่แท้จริงต้องมีคุณสมบัติและความเหมาะสม
ในลักษณะเดียวกันกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของสถาบันการเงิน ซึ่ง ธปท. จะพิจารณา
เป็นรายกรณี
 - มีกรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด
และต้องได้รับความเห็นชอบจาก ธปท.

ขอบเขตการประกอบธุรกิจ

- ลงทุนและให้สินเชื่อแก่บริษัทลูกในกลุ่มของตนเอง
- การลงทุนในบริษัทอื่นใดอันมีผลให้บริษัทโฮลดิ้งมีอำนาจควบคุม บริษัทนั้น
จะต้องเป็นธุรกิจการเงินหรือสนับสนุน และต้องได้รับอนุญาตจาก ธปท.
และหากลงทุนในธุรกิจเงินร่วมลงทุน (Venture Capital: VC) จะต้องปฏิบัติตาม
หลักเกณฑ์ VC ตามที่ ธปท. กำหนด
- ลงทุนในบริษัทอื่นใดที่ไม่อยู่ในกลุ่มของตนเองได้ไม่เกิน 10% ของหุ้นที่จำหน่าย
ได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น และรวมกันทุกบริษัทไม่เกิน 10% ของส่วนของผู้ถือหุ้น
ของโฮลดิ้ง
- บริหารเงินเพื่อตนเองหรือเพื่อกลุ่มธุรกิจทางการเงินของตนเองได้

- จัดหาเงินทุน โดยวิธีอื่นใดเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจของบริษัทในกลุ่มและตนเอง รวมถึงการออกหุ้นกู้ ยกเว้นการทำธุรกรรมที่เทียบเคียงได้กับการรับฝากเงิน
- ให้บริการทางด้านงานสนับสนุนแก่บริษัทในกลุ่มตนเอง บริษัทในกลุ่มของ สถาบันการเงินอื่น สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ ธปท.
- ประกอบธุรกิจอื่นใดตามที่ได้รับอนุญาตจาก ธปท.

3. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการลงทุนของสถาบันการเงิน

เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนของสถาบันการเงิน โดยเฉพาะกรณีที่สถาบันการเงินต้องการลงทุนในธุรกิจอื่นๆ ที่มีใช้ธุรกิจการเงินและธุรกิจสนับสนุน ซึ่งสถาบันการเงินอาจไม่มีความชำนาญเพียงพอในการบริหารจัดการและอาจก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างมาก ทั้งต่อสถาบันการเงินและระบบเศรษฐกิจในอนาคต ธปท. จึงมีข้อกำหนดในเรื่องการลงทุนของสถาบันการเงิน โดยห้ามสถาบันการเงินลงทุนในบริษัทใดบริษัทหนึ่งเกินร้อยละ 10 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด โดย ธปท. จะนับการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม และการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้งนี้ยกเว้นได้รับอนุญาตจาก ธปท. ในกรณีต่อไปนี้

(1) การลงทุนในบริษัทเพื่อเป็นกลุ่มธุรกิจทางการเงิน สถาบันการเงินต้องลงทุนจนมีอำนาจควบคุมกิจการ และต้องเป็นบริษัทที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

- ประกอบธุรกิจการเงินตามที่ ธปท. กำหนดและในกรณีของบริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินร่วมลงทุน (VC) จะอนุญาตเฉพาะสถาบันการเงินที่มีศักยภาพสูงลงทุนในธุรกิจประเภทนี้ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยงสูง และสถาบันการเงินจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจเงินร่วมลงทุนด้วย
- ประกอบธุรกิจสนับสนุนตามที่ ธปท. กำหนด และให้บริการได้เฉพาะกับสถาบันการเงิน และกลุ่มธุรกิจทางการเงินทั้งของตนเองและสถาบันการเงินอื่น สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ ธปท. ยกเว้นธุรกิจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ธุรกิจวิจัยข้อมูล ธุรกิจกฎหมาย และธุรกิจประเมินราคาสินทรัพย์ สามารถให้บริการกับบุคคลทั่วไปได้ เนื่องจากเป็นธุรกิจที่ใช้เงินลงทุนสูง หรือใช้ความรู้และประสบการณ์เฉพาะด้าน อย่างไรก็ดี ธุรกิจดังกล่าวจะต้องให้บริการกับสถาบันการเงิน และกลุ่มธุรกิจทางการเงินทั้งของตนเองและสถาบันการเงินอื่น สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และ ธปท. รวมกันเป็นส่วนใหญ่เมื่อเทียบกับรายได้รวมของบริษัทนั้น

(2) การลงทุนของสถาบันการเงินในบริษัทที่ไม่มีอำนาจควบคุมกิจการ ธปท. จะพิจารณาอนุญาตให้สถาบันการเงินถือหุ้นบริษัทดังกล่าวเฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

- การลงทุนในธุรกิจการเงิน โดยไม่มีอำนาจควบคุมกิจการและไม่ถือเป็นบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งสถาบันการเงินได้รับอนุญาตให้ถือหุ้นอยู่ก่อนแล้ว ทั้งนี้ สถาบันการเงินต้องนำเงินลงทุนในบริษัทดังกล่าวทั้งหมดหักออกจากเงินกองทุนของสถาบันการเงิน

- การลงทุนในธุรกิจสนับสนุนที่สถาบันการเงินเข้าไปลงทุนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงิน โดยรวม เช่น [บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ](#) บริษัทเนชั่นแนลไอทีเอ็มเอ็กซ์ บริษัท ดับบลิวทีเอ บริษัทร่วมทุนชนบท บริษัท S.W.I.F.T และบริษัท ไทยเรทติ้งแอนอินฟอร์เมชัน เซอร์วิส เป็นต้น
- (3) การลงทุนของสถาบันการเงินในบริษัทที่ปรับโครงสร้างหนี้ ธปท. จะพิจารณาอนุญาตเป็นรายกรณีตามความเหมาะสม

4. การขออนุญาตจัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

- (1) ในการจัดตั้งกลุ่มฯ ให้เป็นหน้าที่ของบริษัทแม่ในการดำเนินการยื่นคำขออนุญาตจาก ธปท. พร้อมเอกสารประกอบการขออนุญาตตามที่กำหนด อย่างไรก็ตามในกรณีที่บริษัทแม่ของกลุ่มฯ เป็นนิติบุคคลอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงินให้นิติบุคคลอื่นนั้นดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยผ่านสถาบันการเงินที่เป็นบริษัทลูกในกลุ่มฯ ทั้งนี้ ธปท. จะพิจารณาคำขออนุญาตจัดตั้งกลุ่มธุรกิจทางการเงินโดยคำนึงถึงความมั่นคงของสถาบันการเงิน และประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มฯ เป็นหลัก
- (2) ในเวลาต่อมาหากต้องการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างกลุ่มฯ ตามที่เคยได้รับความเห็นชอบจาก ธปท. รวมถึงการเข้าไปมีอำนาจควบคุมในบริษัทอื่นเพิ่มเติมต้องขออนุญาตและได้รับความเห็นชอบจาก ธปท. ก่อนดำเนินการในเรื่องดังกล่าว
- (3) หากต้องการถอนบริษัทที่เคยได้รับอนุญาตอยู่ในกลุ่มฯ ออกจากกลุ่มฯ ให้แจ้ง ธปท. ทราบภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้อोनหุ้นออกไป พร้อมกับส่งผังโครงสร้างการถือหุ้นใหม่ของกลุ่มฯ ต่อ ธปท. รวมทั้งต้องยกเลิกสิทธิต่างๆ ที่บริษัทดังกล่าวเคยได้รับในขณะที่จัดอยู่ในกลุ่มธุรกิจทางการเงินให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ปกติโดยทั่วไป

5. การกำกับแบบรวมกลุ่มในเชิงปริมาณ

ในเบื้องต้นกำกับดูแล 3 เรื่อง ได้แก่

- 5.1 [การกำกับความเพียงพอของเงินกองทุนของกลุ่มฯ](#)
- 5.2 [การกำกับรายการระหว่างบริษัทในกลุ่ม](#)
- 5.3 [ลูกหนี้รายใหญ่](#)

5.1 การกำกับความเพียงพอของเงินกองทุนของกลุ่มฯ

เนื่องจากสถาบันการเงินมีลักษณะการประกอบธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะกลุ่มธุรกิจทางการเงินที่ประกอบทั้งธุรกิจการเงินและธุรกิจสนับสนุนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลการดำเนินงานหรือความเสี่ยงของบริษัทใดบริษัทหนึ่งจะส่งผลกระทบต่อบริษัทอื่นๆ ในกลุ่มฯ ดังนั้นการมีเงินกองทุนตามหลักการ Solo Basis เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอในการรองรับความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจในลักษณะกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ธปท.จึงเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนแบบ Consolidated Basis กับสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น เพื่อเพิ่มความมั่นคงและความมีเสถียรภาพให้กับระบบสถาบันการเงินไทย

เงินกองทุนของกลุ่มฯ หมายถึง เงินกองทุนที่ใช้รองรับความเสี่ยงจากการประกอบธุรกิจของกลุ่มฯ ซึ่งจะต้องมีอัตราส่วนเป็นไปตามที่ ธปท. กำหนด โดยพิจารณาจากเงินกองทุนของทุกกิจการในกลุ่มฯ รวมกัน โดยการทำงานการเงินรวมของทั้งกลุ่มฯ ตามวิธีปฏิบัติที่กำหนดไว้ตามมาตรฐานการบัญชี กล่าวคือ บริษัทแม่จะทำงานการเงินรวมกับกิจการที่บริษัทแม่มีอำนาจควบคุมเฉพาะที่บริษัทแม่ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด และหักรายการระหว่างกันต่างๆ ออกตามวิธีการบัญชี ทั้งนี้ เพื่อขจัดปัญหาเงินกองทุนซ้ำซ้อนกัน

ขั้นตอนการคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

1. การจัดทำงานการเงินรวม แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

- (1) งบการเงินรวมกลุ่ม Solo Consolidation คือ การจัดทำงานการเงินรวมของสถาบันการเงินกับบริษัทลูกที่มีลักษณะทุกข้อต่อไปนี้
 - ประกอบธุรกิจให้สินเชื่อ เช่น สถาบันการเงิน บริหารสินทรัพย์ ลิซซิ่ง แฟคตอริง เช่าซื้อ บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งการบริหารงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถาบันการเงินโดยตรง
 - สถาบันการเงินถือหุ้นโดยตรงตั้งแต่ 75% ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด
 - ไม่มีข้อจำกัดในด้านกฎหมายหรือการโอนเงินระหว่างประเทศของบริษัทลูกในกลุ่มนี้ไปยังสถาบันการเงิน
 - เมื่อนำเงินลงทุนในบริษัทลูกดังกล่าวหักออกจากเงินกองทุนของสถาบันการเงินแล้ว สถาบันการเงินยังต้องมีเงินกองทุนเพียงพอตามกฎหมาย

- (2) งบการเงินรวมกลุ่ม Full Consolidation คือ การจัดทำงบการเงินรวมของบริษัทแม่กับบริษัทในกลุ่มฯ ทั้งหมด ที่บริษัทแม่ถือหุ้นตั้งแต่ 50% ขึ้นไป ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ยกเว้นบริษัทประกัน

2. การคำนวณเงินกองทุน

- (1) ให้คำนวณเงินกองทุนจากงบการเงินรวมทั้งกลุ่ม Solo Consolidation และ Full Consolidation ตามองค์ประกอบของเงินกองทุนเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ของ Solo Basis และให้นับส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่เกิดจากการทำงบการเงินรวมเป็นเงินกองทุนได้ ทั้งนี้ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยดังกล่าวจะต้องเป็นส่วนที่มาจากผู้ถือหุ้นที่เป็นบุคคลภายนอกอย่างแท้จริง ซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน
- (2) ให้หักเงินลงทุนทั้งจำนวนในบริษัทต่อไปนี้ออกจากเงินกองทุนของทั้งสองกลุ่ม
- บริษัทที่ประกอบธุรกิจการเงินหรือธุรกิจสนับสนุนที่บริษัทแม่ถือหุ้นมากกว่า 10% แต่ไม่ถึง 50% ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น ยกเว้นการลงทุนในธุรกิจสนับสนุนที่สถาบันการเงินเข้าไปลงทุนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงินโดยรวม เช่น บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ บริษัทเนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ บริษัทดับบลิวทีเอ บริษัทร่วมทุนชนบท บริษัท S.W.I.F.T และบริษัทไทยเรตติ้งแอนอินฟอร์เมชัน เซอร์วิส เป็นต้น
 - บริษัทประกันทั้งที่มีอำนาจควบคุมกิจการและไม่มีอำนาจควบคุมกิจการ
 - บริษัทที่ประกอบธุรกิจอื่นที่บริษัทแม่ถือหุ้นมากกว่า 10% ยกเว้นบริษัทที่ปรับโครงสร้างหนี้ที่ได้รับอนุญาตจาก ธปท. และบริษัทที่อยู่ระหว่างชำระบัญชี

3. การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยง

ให้นำสินทรัพย์และภาระผูกพันจากงบการเงินรวมแต่ละรายการ ซึ่งรวมถึงเงินลงทุนในธุรกิจสนับสนุนที่สถาบันการเงินเข้าไปลงทุนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงิน โดยรวม เงินลงทุนในบริษัทที่ปรับโครงสร้างหนี้ และเงินลงทุนในบริษัทที่อยู่ระหว่างชำระบัญชี มาคิดน้ำหนักความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ของ Solo Basis สำหรับรายการที่ไม่ได้กำหนดน้ำหนักความเสี่ยงไว้ ให้มีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 1 ส่วนเงินลงทุนที่ได้หักออกจากเงินกองทุนแล้วให้มือน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับ 0

4. อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

ทั้งกลุ่ม Solo Consolidation และ Full Consolidation จะต้องม้อัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงไม่ต่ำกว่า 8.5%

ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

1. [การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศดำรงเงินกองทุน \(8 ก.พ. 2549\)](#)

5.2 การกำกับรายการระหว่างบริษัทในกลุ่ม

การทำธุรกรรมระหว่างกันของบริษัทภายในกลุ่มฯ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญเนื่องจากมีโอกาสที่การทำธุรกรรมต่างๆ นั้น อาจผ่านการพิจารณาอนุมัติที่ไม่รัดกุม มีการให้เงื่อนไขหรืออัตราพิเศษ หรือมีการยอมรับความเสี่ยงที่เกินกว่าปกติของการทำธุรกรรมกับบุคคลภายนอก ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันการเงิน และระบบเศรษฐกิจโดยรวมได้ในเบื้องต้น ธปท. กำกับความเสี่ยงดังกล่าวด้วยการกำหนดอัตราส่วนการลงทุน ให้สินเชื่อ และก่อภาระผูกพันระหว่างบริษัทในกลุ่มฯ โดยจัดแบ่งบริษัทภายในกลุ่มฯ เป็น 2 กลุ่ม คือ

(1) บริษัทลูกกลุ่ม Solo Consolidation

สถาบันการเงินให้สินเชื่อ ลงทุนและก่อภาระผูกพันกับบริษัทลูกในกลุ่มนี้ได้โดยไม่จำกัดจำนวน แต่บริษัทลูกจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อเช่นเดียวกับสถาบันการเงิน เช่น การจัดชั้น การกันสำรอง ฯลฯ

(2) บริษัทลูกทั้งหมดยกเว้นบริษัทลูกในกลุ่ม Solo Consolidation

สถาบันการเงินและบริษัทลูกในกลุ่ม Solo Consolidation ให้สินเชื่อ ลงทุนและก่อภาระผูกพันกับบริษัทลูกนอกกลุ่ม Solo Consolidation ทุกบริษัท รวมกันได้ไม่เกิน 25% ของเงินกองทุนของกลุ่ม Solo Consolidation ทั้งนี้ไม่นับรวมเงินลงทุนในบริษัทลูกที่สถาบันการเงิน ได้หักเงินลงทุนออกจากเงินกองทุนแล้ว

5.3 การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

การทำธุรกรรมกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แม้จะเป็นบุคคลภายนอกที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับกลุ่มฯ ก็อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสถาบันการเงินและกลุ่มฯ อย่างรุนแรงได้ หากการทำธุรกรรมดังกล่าวมีการกระจุกตัวอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกับกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือภาคธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งมากเกินไป ธปท. จึงกำกับความเสี่ยงดังกล่าวด้วยการกำหนดอัตราส่วนการลงทุนให้สินเชื่อ และก่อภาระผูกพัน เพื่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง (Large Exposure) โดยสถาบัน

การเงินและบริษัทในกลุ่มฯ ทุกบริษัทสามารถให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพันกับบุคคลภายนอก หรือกลุ่มของบุคคลภายนอกรวมกันได้ไม่เกิน 25% ของเงินกองทุนของกลุ่ม Full Consolidation ทั้งนี้ ไม่นับรวมเงินให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพัน ของบริษัทลูกที่ สง. ได้หักเงินลงทุน ออกแล้ว

สรุปการกำกับรายการระหว่างบริษัทในกลุ่มและลูกหนี้รายใหญ่



1

ประกาศและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง

1. [การกำหนดอัตราส่วนจำนวนเงินที่ธนาคารพาณิชย์ให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพันเพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดกับเงินกองทุน \(16 ก.พ. 2549\)](#)

6. การกำกับแบบรวมกลุ่มเชิงคุณภาพ

เนื่องจากลักษณะการดำเนินงานของสถาบันการเงินในปัจจุบันอยู่ในรูปแบบของกลุ่มธุรกิจ ซึ่งนอกจากจะมีความซับซ้อนในการประกอบธุรกิจและในเรื่องโครงสร้างของผู้ถือหุ้นมากยิ่งขึ้นแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันการเงินกับบริษัทในกลุ่มฯ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อ สถาบันการเงินในหลายรูปแบบนอกเหนือจากความเสี่ยงด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบริษัทใดบริษัทหนึ่งในกลุ่มฯ อาจส่งผลกระทบต่อ

ลูกถามไปยังสถาบันการเงินและบริษัทลูกอื่นๆในกลุ่มได้ บริษัทแม่จึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงความเสี่ยงของบริษัทลูกแต่ละบริษัท และความเสี่ยงของกลุ่มฯ ในภาพรวม เพื่อกำหนดเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้

ในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม ธปท. ได้กำหนดให้บริษัทแม่ต้องมีระบบบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยบริษัทแม่ต้องจัดทำนโยบายการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มฯ ตามแนวทางที่พึงปฏิบัติตามที่ ธปท. กำหนด นโยบายการบริหารความเสี่ยงควรประกอบด้วย การบริหารความเสี่ยงโดยรวมของกลุ่มฯ และการบริหารความเสี่ยงในการทำธุรกรรมกับบริษัทในกลุ่มฯและจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของบริษัทแม่

นอกจากนี้ บริษัทแม่ต้องจัดให้มีระบบการควบคุม ติดตาม และระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีธรรมาภิบาลที่ดี ซึ่งจะช่วยให้ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นลดลงได้ โดยจัดให้มีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มฯ และรายงานต่อคณะกรรมการของบริษัทแม่อย่างสม่ำเสมอ และในกรณีที่มีเหตุการณ์ที่อาจทำให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของกลุ่มฯ ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อคณะกรรมการของบริษัทแม่ทันที

หาก ธปท. พบว่ากลุ่มฯ ไม่มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ดีพอ ธปท. อาจกำหนดให้สถาบันการเงินมีเงินกองทุนสูงกว่าปกติได้

นอกจากการกำกับระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในของกลุ่มฯ แล้ว ธปท. ยังกำกับเชิงคุณภาพผ่านการพิจารณาอนุญาตโครงสร้างกลุ่มฯ ที่เหมาะสม การรายงานและการเปิดเผยข้อมูลของกลุ่มฯ ที่เพียงพอ และรวมถึงการกำหนดองค์ประกอบและคุณสมบัติของกรรมการ ผู้บริหารระดับสูง รวมถึงผู้ถือหุ้นของกลุ่มธุรกิจทางการเงินด้วย

7. การตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทย

ธปท. จะตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่มฯ โดยเน้นการตรวจสอบระบบความเสี่ยงแบบรวมกลุ่ม และจะพิจารณาดำเนินการในเรื่องสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (1) ประเมินระบบการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มฯ โดยรวมว่ามีความเหมาะสมและครอบคลุมความเสี่ยงในทุกระดับของธุรกิจหรือไม่
- (2) อาจสั่งการให้บริษัทในกลุ่มฯ ส่งข้อมูลใด ๆ เพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบฐานะและการดำเนินการก็ได้

- (3) อาจเข้าตรวจสอบบริษัทในกลุ่มฯ เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินงานและสถานะที่แท้จริงของบริษัทนั้น และเพื่อเพิ่มความมั่นใจว่าได้มีการจัดการในเรื่องของความเสี่ยงในบริษัทนั้น ๆ อย่างเหมาะสม
- (4) อาจสั่งการให้สถาบันการเงินดำเนินการให้ผู้สอบบัญชีเข้าตรวจสอบบริษัทในกลุ่มฯ และส่งรายงานตรวจสอบให้ ธปท.
- (5) ในกรณีที่บริษัทในกลุ่มฯ มีผู้กำกับดูแลเป็นการเฉพาะ เช่น บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทประกันชีวิต ธปท. จะประสานงานกับผู้กำกับดูแลบริษัทนั้น เพื่อให้สามารถประเมินความเสี่ยง และความเพียงพอของเงินกองทุนของกลุ่มฯ
- (6) ในกรณีที่ ธปท. ตรวจสอบพบว่า กลุ่มฯ ไม่ได้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยรวมที่ดีพอ ธปท. อาจสั่งการให้กลุ่มฯ ต้องดำรงเงินกองทุนสูงกว่าปกติ หรืออาจสั่งให้กระทำการหรืองดกระทำการใด ๆ ก็ได้

8. การจัดทำรายงานเพื่อนำส่งธนาคารแห่งประเทศไทย

1. รายงานที่ต้องยื่นต่อ ธปท.

หลังจากได้รับความเห็นชอบจาก ธปท. ในการจัดตั้งกลุ่มฯ แล้ว กลุ่มฯ ต้องจัดทำรายงานการกำกับแบบรวมกลุ่มตามที่ ธปท. กำหนด จำนวน 5 เรื่อง เพื่อนำส่ง ธปท. ดังนี้

- รายงานการลงทุนในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน
- รายงานงบการเงินรวม
- รายงานเงินกองทุนตามกฎหมาย
- รายงานแสดงการดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพัน
- รายงานการให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพัน

2. ผู้จัดทำรายงาน

- ในกรณีที่สถาบันการเงินเป็นบริษัทแม่ ให้สถาบันการเงินเป็นผู้จัดทำรายงานทั้งหมดตามข้อ 1
- ในกรณีที่นิติบุคคลอื่นเป็นบริษัทแม่ ผู้จัดทำรายงาน ได้แก่

รายงาน	ผู้จัดทำ
1. รายงานการลงทุนในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน	บริษัทแม่
2. รายงานงบการเงินรวม	- สถาบันการเงินจัดทำข้อมูลของกลุ่ม
3. รายงานเงินกองทุนตามกฎหมาย	Solo Conso
4. รายงานแสดงการดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพัน	- บริษัทแม่จัดทำของกลุ่ม Full Conso
5. รายงานการให้สินเชื่อ ลงทุน และก่อภาระผูกพัน	สถาบันการเงิน

* ให้สถาบันการเงินเป็นผู้จัดส่งรายงานทั้งหมดแก่ ธปท.

3. ความถี่การรายงานและวิธีการจัดส่ง

ให้จัดทำรายงานตามข้อ 1 เป็นประจำทุก 6 เดือน โดยให้รายงานข้อมูล ณ วันสิ้นเดือน มิ.ย. และ ธ.ค. และให้จัดส่ง ภายใน 6 เดือน นับจากวันสิ้นเดือนที่ต้องรายงาน

ทั้งนี้ รายงานงวดแรกให้รายงานข้อมูล ณ สิ้นเดือน ธ.ค. 2548 จัดส่งภายในสิ้นเดือน ธ.ค. 2549 งวดที่ 2 ให้รายงานข้อมูล ณ สิ้นเดือน ธ.ค. 2549 จัดส่งภายในสิ้นเดือน มิ.ย. 2550 (ข้อมูล ณ สิ้นเดือน มิ.ย. 2549 ได้รับการผ่อนผันไม่ต้องรายงาน)